

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
“КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО”
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ І ПРАВА**

Історії

назва кафедри

“

ЗАТВЕРДЖУЮ

в.о. Декан ФСП

_____ Яна ЦИМБАЛЕНКО
(підпис) (ініціали, прізвище)

« _____ » _____ 2020 р.

_____ (ініціали, прізвище)
(підпис)

« _____ » _____ 2020 р.

ІСТОРІЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ

(Назва кредитного модуля)

**РОБОЧА ПРОГРАМА
Навчальної дисципліни**

Рівень вищої освіти _____ **першого (бакалаврського) рівня**
спеціальність ***054 Соціологія, 231 Соціальна робота, 281 Публічне управління та адміністрування***

Освітня програма _____ ***для всіх ОПП спеціальностей***
(назва)

форма навчання _____ ***денна***

Ухвалено методичною комісією
факультету соціології і права
(назва факультету, інституту)

Протокол №__ від _____ 2020р.

Голова методичної комісії
_____ **Костянтин ПОПОВ**
(підпис) (ініціали, прізвище)

Київ 2020

Розробники робочої програми:

Проф. каф. історії, к.і.н. Ковальський Борис Павлович

(посада, наукова ступінь, вчене звання, ПІБ)

(підпис)

ст.викл. каф. історії, к.і.н., Перга Юрій Миколайович

(підпис)

(посада, наукова ступінь, вчене звання, ПІБ)

(підпис)

Робочу програму *затверджено* на засіданні кафедри: Історії

(повна назва кафедри)

Протокол від “___” _____ 2020 року № _____

Завідувач кафедри Історії

_____/ Світлана КОСТИЛЄВА

(підпис)

(прізвище та ініціали)

“___” _____ 2020 року

© КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020 рік
 © КПІ ім. Ігоря Сікорського, 20__ рік

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Рівень ВО, спеціальність, освітня програма, форма навчання	Загальні показники	Характеристика кредитного модуля
Рівень ВО перший (бакалаврський)	Назва дисципліни (до якої належить кредитний модуль) Історія державного управління в Україні	Лекції __18__ год.
Спеціальність 054 Соціологія, 231 Соціальна робота, 281 Публічне управління та адміністрування	Цикл загальної підготовки	Практичні (семінарські) __18__ год.
Освітня програма (ОПП) для всіх ОПП спеціальностей	Статус кредитного модуля нормативна	Лабораторні роботи 0__ год.
		Самостійна робота __24__ год., у тому числі на виконання індивідуального завдання 0 год.
	Семестр 1-й або 2-й	Індивідуальне завдання (не заплановано)
Форма навчання денна	Кількість кредитів (годин) 2 (60)	Вид та форма семестрового контролю залік (усний)

Основною метою навчальної дисципліни є навчити студентів використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.

Згідно з вимогами програми навчальної дисципліни «Історія державного управління» студенти після засвоєння мають продемонструвати такі результати навчання:

1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями з історії розвитку державного управління України різного періоду;
2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні наслідуючи найкращі приклади з української та світової історії;
5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації, базуючись на уроках різних історичних подій та враховуючи їх переваги та недоліки;

6. Здатність працювати в команді, для більше ефективного виконання завдань та поглибленого вивчення матеріалу курсу;
7. Здатність планувати та управляти часом для вчасного виконання навчального плану та всіх поставлених перед студентом завдань;
8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми наукового та прикладного характеру для участі у різноманітних професійних конференціях, круглих столах, воркшопах, тощо.

2. Місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою

Навчальна дисципліна має міждисциплінарний характер та інтегрує знання з інших освітніх і наукових галузей та виступає фундаментом для вивчення наступних навчальних дисциплін: «Теорія держави і права», «Основи публічного управління та адміністративної діяльності», «Правові засади адміністративної діяльності», «Державна служба».

3. Структура кредитного модуля

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	Всього	у тому числі				
		Лекції	Семинарські	Комп. практи-ми	Лабораторні	СРС
Розділ 1 Виникнення та розвиток Української держави і системи управління в період IX-XIX ст						
Тема 1.1. . Вступ. Предмет та завдання курсу. Геополітичне становище України та його вплив на формування української державності, структур і механізмів управління	6	2	2			2
Тема 1.2. Державне управління и період Київської Русі та Галицько-Волинського князівства	4,9	2	1,4			1,5
Модульна контрольна робота №1.1.	1,1		0,6			0,5
Тема 1.3. Організація державної влади та козацького самоврядування на Запорозькій Січі та в часи Гетьманства. Гетьманат – устрій та державне управління (XVII-XVIII ст.).	6	2	2			2
Тема 1.4. Державницька думка в Україні в XIX - на початку XX ст.	6	2	2			2
Тема 1.5. Відродження Української національної держави (1917-1921 рр.).	4,8	2	1,3			1,5

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	Всього	у тому числі				
		Лекції	Семинар-ські	Комп. практи-ми	Лабораторні	СРС
Роль і місце УНР, ЦР, Директорії в формуванні центральних, регіональних та місцевих органів влади						
<i>Модульна контрольна робота №1.2.</i>	1,2		0,7			0,5
Разом за розділом 1	30	10	10			10
Розділ 2. Державне будівництво і управління в Україні 1921-2017 рр.						
Тема 2.1. Радянська модель побудови держави та створення органів управління. Втілення цієї моделі на практиці в Україні 1921-1945 рр	6	2	2			2
Тема 2.2. Республіканські структури УРСР в повоєнний період та умовах пошуку оптимальної моделі побудови Української держави (1945-1991 рр.).	6	2	2			2
Тема 2.3. Формування органів державної влади та управління в умовах проголошення України незалежною державою	6	2	2			2
Тема 2.4 Реформування органів державної влади та управління	4,3	2	1,3			1
<i>Модульна контрольна робота №1.3.</i>	1,7		0,7			1
Разом за розділом 2	24	8	8			8
<i>Залік</i>	6		(2)			6
Всього годин	60	18	18			24

4. Лекційні заняття

№ з/п	Назва теми лекції та перелік основних питань (перелік дидактичних засобів, завдання на СРС з посиланням на літературу)
1	<p>Вступ. Предмет та завдання курсу. Державне управління в період Київської Русі та Галицько – Волинського князівства</p> <ol style="list-style-type: none"> Предмет і завдання дисципліни. Геополітичне становище України та його вплив на формування української державності, механізмів її управління. Система управління князівського періоду (IX – XIV ст.). Київська Русь, Галицько-Волинське князівство <p>Перелік дидактичних засобів <i>Історичні карти:</i> «Київська держава середина XII – початок XIII ст.». <i>Таблиці:</i> «Політичний устрій Київської Русі»</p>

№ з/П	Назва теми лекції та перелік основних питань (перелік дидактичних засобів, завдання на СРС з посиланням на літературу)
	<p>Завдання на СРС</p> <p>Державне управління в Кімерії, Скіфії та Сарматії.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості державного управління в Кімерії, Скіфському царстві. 2. Сарматська держава, її державний устрій та органи управління. 3. Антське царство – праукраїнське державне утворення, його державний устрій. 4. Державне управління в часи князювання Володимира Святославовича та Ярослава Мудрого. 5. Продовження в Галицько-Волинському князівстві – державницьких традицій Київської Русі. <p><u>Додаткова література:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. І. Підкова, Р. Шуст. Довідник з історії України. – К.: Генеза, 2006. 2. Кульчицький В.С., Тищик Б.Й. Історія держави і права України: Навч. посіб. – К.: Атіка, 2006.
2	<p>Статус України та органи її державної влади і управління в литовсько – польський період та Гетьманщині.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Організація державної влади в період перебування в складі Литви. 2. Докорінні зміни системи управління в українських землях в період польського панування. 3. Зародки і основи державної влади та козацького самоврядування в Україні в XV – XVIII ст. <p>Перелік дидактичних засобів</p> <p><i>Історичні карти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - «Польсько – Литовська експансія» - «Українські землі у складі Російської імперії на поч. XVIII ст.» - «Державне управління в Гетьманській державі Б.Хмельницького». <p>Завдання на СРС</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Запорозька Січ – особлива форма української національної держави та народовладдя. Структура органів козацького самоврядування. 2. Формування центральних органів державної влади та управління в ході визвольної війни українського народу 1648-1654 рр. під проводом Б.Хмельницького. 3. Система органів державної влади та управління в Лівобережній Україні в період Гетьманщини та політика російського царизму по обмеженню її автономних прав. <p><u>Додаткова література:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Костомаров М. Книга буття українського народу. – К., 1994. 2. Мала енциклопедія етнодержавознавства. – К., 1996.

№ з/П	Назва теми лекції та перелік основних питань (перелік дидактичних засобів, завдання на СРС з посиланням на літературу)
3	<p>Адміністративно – територіальний устрій та державне управління в Україні після ліквідації Гетьманщини.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Реорганізація системи управління після ліквідації Гетьманщини в Російській імперії. 2. Форми управління в західноукраїнських землях, що були у складі Австрійської імперії. <p>Перелік дидактичних засобів <i>. Історичні карти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - «Українські землі у складі Російської імперії» <p>Завдання на СРС</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Реорганізація адміністративно-територіального устрою на Україні після ліквідації Гетьманщини та Запорозької Січі. 2. Адміністративно-територіальний устрій Галичини, Північної Буковини та Закарпаття. Система державної влади та управління на західноукраїнських землях <p style="text-align: center;"><u>Додаткова література:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Драгоманов М. Чудацькі думки про українську національну справу. Українська державницька ідея... Укл. О. Шакало. – К.: МАУП, 2007. 2. Надолішній П.І. Теорія та історія державного управління. Навч. посібник. – Одеса.: ОРІДУ НАДУ, 2006. 3. Іванов В.М. Історія державного права України. Навч. посіб. – К.: Атіка, 2007
4	<p>Державницька думка в Україні в ХІХ – на початку ХХ ст..</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Питання української державності в програмних документах Кирило-Мефодіївського братства. 2. Модель української держави М. Драгоманова 3. Розвиток ідеї автономізму та федералізму в працях М. Грушевського <p>Перелік дидактичних засобів <i>Таблиці:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - «Формування органів державного управління в Україні в період Центральної Ради». <p>Завдання на СРС</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізуйте процес виникнення та розвитку активної теоретичної діяльності видатних українських діячів в галузі державного будівництва. 2. З'ясуйте обставини еволюції науки про відродження української держави. <p style="text-align: center;"><u>Додаткова література:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дігтяр П. Історія держави і права України. – К., 1997. 2. Донцов Д. Історія розвитку української державницької ідеї. – К., 1991.

№ з/П	Назва теми лекції та перелік основних питань (перелік дидактичних засобів, завдання на СРС з посиланням на літературу)
	3. Драгоманов М. Вибране. – К., 1997. 4. Історія України. За заг. Ред.. В.А. Смолія. – К., 1998
5	<p>Теорія і практична організації державного управління в УНР, УД і на території ЗУНР (1917-1920).</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Діяльність Центральної Ради по відродженню української національної держави. 2. Формування органів державного управління в Україні. III та IV Універсали ЦР. Директорія УНР. 3. Створення УД П.Скоропадського та її теоретичні засади. 4. Національно – демократична концепція побудови ЗУНР. <p>Перелік дидактичних засобів <i>. Таблиці:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - «Державне управління і період правління гетьмана П.Скоропадського» - «Державне управління періоду Директорії УНР» <p>Завдання на СРС</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначіть основи організації державної влади та управління в період Гетьманату. 2. З'ясуйте причини розробки в працях В.Липинського класократично-монархічної моделі української держави та системи органів державного управління. 3. Покажіть відмінності державного управління в УНР та ЗУНР. <p style="text-align: center;"><u>Додаткова література</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шевчук В.П., Тараненко М.Т. Історія української державності. Курс лекцій. – К.: 1999 2. Музиченко П. Історія держави і права України. – К.: 1999
6	<p>Радянська модель побудови держави та її органів центрального, регіонального і місцевого рівнів управління (1917-1945 рр.).</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Форма і суть держави диктатури пролетаріату та її системи управління. 2. Реформації органів влади у відповідності до конституцій 1919, 1929, 1937 УРСР <p>Перелік дидактичних засобів <i>Таблиці:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – «Державне управління в Україні за конституціями 1919 р. та 1937 р.» <p>Завдання на СРС</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізуйте державне управління в період встановлення та зміцнення радянської влади в Україні (грудень 1917-1929рр.) 2. З'ясуйте причини перебудови державного апарату управління в Україні у зв'язку створенням СРСР. 3. За яких обставин відбувалась «перебудова» в УРСР в II половині 80-х років.

№ з/П	Назва теми лекції та перелік основних питань (перелік дидактичних засобів, завдання на СРС з посиланням на літературу)
	<p style="text-align: center;"><u>Додаткова література</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шевчук В.П., Тараненко М.Г. Історія української державності. Курс лекцій. – К.: 1999 2. Музиченко П. Історія держави і права України. – К.: 1999
7	<p>Республіканські структури УРСР в повоєнний період та в умовах поглиблення кризи радянської системи часів «перебудови» (1945-1991 рр.)..</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Централізація влади в Україні державного будівництва, адміністративно-територіальних реформацій та періодів їх лібералізації. <i>Презентація</i> 2. Об'єктивні умови і суб'єктивні фактор кризи соціалістичної системи і СРСР на рубежі 80-90х років ХХ ст.. <p>Перелік дидактичних засобів <i>Таблиці:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – «Державне управління в Україні за конституціями 1919 р. та 1937 р.» <p>Завдання на СРС</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізуйте державне управління в період встановлення та зміцнення радянської влади в Україні (грудень 1917-1929рр.) 2. З'ясуйте причини перебудови державного апарату управління в Україні у зв'язку створенням СРСР. 3. За яких обставин відбувалась «перебудова» в УРСР в II половині 80-х років. <p style="text-align: center;"><u>Додаткова література</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Шевчук В.П., Тараненко М.Г. Історія української державності. Курс лекцій. – К.: 1999 2. Музиченко П. Історія держави і права України. – К.: 1999
8	<p>Формування і діяльність органів державної влади та управління в умовах суверенної України.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проголошення суверенітету України та формування нової системи влади. 2. Демократизація органів управління. 3. Конституційний процес і його вплив на розвиток держави, залучення громадян до управлінських фундацій <i>Презентація.</i> 4. Еволюція управлінських процесів 2004-2017 рр. <p>Перелік дидактичних засобів <i>Таблиці:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - «Державне управління в Україні за Конституцією 1996 р.» - «Структура Верховної Ради України» <p>Завдання на СРС</p>

№ з/П	Назва теми лекції та перелік основних питань (перелік дидактичних засобів, завдання на СРС з посиланням на літературу)
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Логіка побудови системи управління в незалежній Українській державі (1991-2014 рр.) 2. З'ясуйте причини подальшої трансформації державної влади і місцевого самоврядування, закріплення основних принципів їх діяльності в Конституції України 1996, 2004, 2014 рр.. 3. Дальший пошук оптимальної моделі української держави сучасних умовах. <p style="text-align: center;"><u>Додаткова література</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Музиченко П. Історія держави і права України. – К. 1999. 2. Шевчук В.П., Тараненко М.Г. Історія української державності. Курс лекцій. – К. 1999. – с. 76-88. 3. Конституція України. К., 1996.
9	<p>Пошук оптимальної моделі побудови демократичної України (1991-2017 рр.).</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Конституційний процес і його вплив на розвиток держави, залучення громадян до управлінських фундацій. <i>Презентація.</i> 2. Еволюція управлінських процесів 2004-2017 рр. <p>Перелік дидактичних засобів <i>Таблиці:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - «Державне управління в Україні за Конституцією 1996 р.» - «Структура Верховної Ради України» <p>Завдання на СРС</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Логіка побудови системи управління в незалежній Українській державі (1991-2014 рр.) 2. З'ясуйте причини подальшої трансформації державної влади і місцевого самоврядування, закріплення основних принципів їх діяльності в Конституції України 1996, 2004, 2014 рр.. 3. Дальший пошук оптимальної моделі української держави сучасних умовах. <p style="text-align: center;"><u>Додаткова література</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Музиченко П. Історія держави і права України. – К. 1999. 2. Шевчук В.П., Тараненко М.Г. Історія української державності. Курс лекцій. – К. 1999. – с. 76-88. 3. Конституція України. К., 1996.

5. Семінарські заняття

Основні завдання циклу семінарських занять:

- мають за мету:

1) сприяти поглибленому засвоєнню і закріпленню проблемних теоретичних питань навчальної дисципліни; сформувати у студентів вміння працювати з історичною, суспільно – політичною та навчально-методичною літературою,

мовної культури, логічного й художньо-образного мислення, загальної культури особистості з урахуванням спеціальності, обраної студентом, а також навички готувати виступи, формулювати та відстоювати свою позицію, приймати активну участь у дискусії, робити науково обґрунтовані оцінки досягненням минулого та сучасного рівня історико-культурного розвитку; узагальнювати, критично осмислювати та адекватно оцінювати нагромаджений в історії зарубіжний та вітчизняний історико-культурний досвід;

2) розвиток у студентів вміння працювати з історичною, суспільно-політичною, мемуарною та навчально-методичною літературою, готувати виступи, формулювати та відстоювати свою позицію, приймати активну участь у дискусії

№з/п	Назва теми заняття
1	Державне управління в у період Київської Русі та Галицько-Волинського князівства
2	Козацьке самоврядування в Запорозькій Січі. Державне управління в Українській гетьманській державі Б. Хмельницького, періоду «Руїни» та правління І. Мазепи
3	Адміністративно-територіальний устрій та державне управління в Україні після ліквідації гетьманського правління російськими імператорами (початок XVIII - XIX ст.) Модульна контрольна робота № 1.1.
4	Адміністративно-територіальний устрій та державне управління на українських землях у складі Російської та Австро-Угорської імперій XIX - початок XX ст.
5	Державне управління в Україні в період Центральної Ради, період Гетьманату та Директорії (1917-1920 рр.) Модульна контрольна робота № 1.2.
6	Державне управління в період встановлення та зміцнення радянської влади в Україні 1917-1945 рр
7	Республіканські структури УРСР в період 1945-1991 рр
8	Державне управління в незалежній Українській державі 1991-2000 рр Модульна контрольна робота № 1.3.
9	Державне управління в Україні в XXI ст.
10	ЗАЛІК (позапланове)

6. Самостійна робота¹

№ з/п	Назви тем і питань, що виносяться на самостійне опрацювання та посилання на навчальну літературу	Кількість годин СРС
1	Не заплановано	

7. Індивідуальні завдання

Не заплановано

¹ Наводяться розділи, теми програми, які виносяться поза аудиторні заняття і пропонуються для самостійного вивчення, а також перелік основних питань та посилання на літературу. Цей розділ є обов'язковим у разі заочного навчання, а також при використанні технології змішаного навчання

8. Рейтингова система оцінювання результатів навчання

Рейтингова система оцінювання результатів навчання студентів додається до РНП в додатку «Рейтингова система оцінювання результатів навчання» (додаток А).

9. Контрольні роботи

З кредитного модуля заплановано проведення однієї модульної контрольної роботи (МКР) яка проводиться на *трьох* семінарських заняттях по 0,66 а.г. кожна

Кожна МКР проводяться після вивчення студентом логічно завершеної частини робочої програми КМ та включає в себе питання з тем що викладались в наступних розділах

МКР №1.1. Розділ 1. Виникнення та розвиток Української держави і системи управління в період IX-XIX ст

За темами 1.1. – 1.3.

МКР №1.2. Розділ 1. Виникнення та розвиток Української держави і системи управління в період IX-XIX ст

За темами 1.4. – 1.5.

МКР №1.3 Розділ 2. Державне будівництво і управління в Україні 1921-2017 рр.

Основна ціль МКР - визначення ступеню засвоєння студентами матеріалу з

вищезазначеної тематики розділів, а також якості проведення лекційних та практичних занять; виявлення складнощів в засвоєнні окремих тем з метою акцентування уваги на них в майбутньому.

Місце проведення МКР

МКР проводиться на семінарському занятті, що завершує цикл логічно викладеного матеріалу з даного розділу / теми КМ та розрахована на 0,66 академічних годин кожна

Методика проведення МКР

Для проведення кожного з етапів МКР студентам видаються модульні контрольні завдання (тести) які складаються з чотирьох питань для контрольного завдання та семи-восьми питань до тесту.

МКР проводиться письмово / тестово. Результати МКР оголошуються студентам на наступному семінарському занятті або повідомляються шляхом використання загальноприйнятних засобів спілкування студентів та викладачів.

На МКР студентам не дозволяється нічим користуватись.

Зразок модульних контрольних робіт № 1-3, та завдання до них додаються до робочої навчальної програми (додаток В).

10. Методичні рекомендації

При вивченні кредитного модуля рекомендується застосування загальнонаукових і спеціальних принципів і методів історичної науки. Це дає можливість студентам засвоїти необхідний обсяг науково-теоретичних знань, що обумовить можливість цілісного сприйняття процесів функціонування сучасного суспільства на національному й світовому рівнях, набути навички свідомої суспільно-політичної поведінки, оволодіти основами професійної діяльності.

Методологічне забезпечення кредитного модуля структуроване у трьох напрямках: 1) лекційна робота; 2) семінарські заняття; 3) самостійне опрацювання матеріалу.

Лекційна робота

При розгляді основних питань лекції рекомендується звернути увагу на історіографічний аналіз літератури, насамперед у контексті розгляду тих чи інших дискусійних питань. Під час ознайомлення студентів з різними думками істориків бажано пропонувати їм визначитися з власною позицією щодо проблемних питань з історії державного управління в Україні.

Структурування лекційного матеріалу повинно бути спрямовано на формування такої системи подачі лекції, що передбачає визначення причинно-наслідкових зв'язків історичних процесів, основних закономірностей, суті і наслідків їх окремих етапів. Також рекомендується при відтворенні закономірностей історичного життя українського народу визначати особливості та тенденції сучасного суспільно-політичного розвитку України, його перспективи.

Бажаним є також застосування нових навчальних технологій, що передбачає використання методів соціальних досліджень, математичної статистики й інших міждисциплінарних методик з метою визначення студентом своєї належності до певної соціальної групи та учасників спільної дії. Врахування цих рекомендацій дає можливість підтримувати сприятливий психологічний клімат при здійсненні виробничої або соціальної діяльності.

Бажаним є також застосування нових навчальних технологій, що передбачає використання методів соціальних досліджень, математичної статистики й інших міждисциплінарних методик з метою визначення студентом своєї належності до певної соціальної групи та учасників спільної дії. Врахування цих рекомендацій дає можливість підтримувати сприятливий психологічний клімат при здійсненні виробничої або соціальної діяльності.

З метою оптимізації пізнавальної активності студентів під час опрацювання лекційного матеріалу бажаним є застосування різноманітної наочності - історичних карт, структурно-логічних схем, хронологічних таблиць, ілюстративного матеріалу та ін.

Для додаткового оцінювання знань студентів на лекціях доцільно проводити експрес-контролі. Експрес-контроль бажано проводити в кінці лекції, виділяючи на цей вид роботи 10-15 хвилин.

Семінарські заняття

Під час проведення семінарських занять рекомендується організація дискусії між студентами з проблемних питань дисципліни, спрямовування цих дискусій у діалектико-матеріалістичний дискурс, акцентування уваги на узагальненнях, аналізі та синтезі наукової інформації історичного, політичного, гуманітарного характеру, формулювання власної позиції та оцінки студентом викладеного матеріалу з метою усвідомлення історичних особливостей пошуку оптимальної моделі будівництва незалежної України.

Самостійне опрацювання матеріалу.

Самостійне опрацювання матеріалу орієнтоване на творче опрацювання лекцій. Метою цієї роботи є формування у студентів навичок науково-дослідної праці, яка передбачає набуття вміння самостійно працювати з історичною літературою, використовувати методи аналізу, синтезу, порівняння, узагальнення та систематизації, доповнювати монографічні видання джерельною базою (документами і матеріалами, періодикою).

Стимулюванням творчої активності студентів може бути робота по підготовці та виголошенню на семінарі фіксованих реферативних виступів, цей вид роботи бажано доручати найкращим студентам.

Для активізації пізнавальної активності, опанування студентами джерельної бази курсу рекомендується організація відвідування та ознайомлення навчальних груп з музейними фондами. З метою практичної реалізації вивченого бажано також запропонувати студентам виготовити наочний матеріал.

Оптимальною формою науково-дослідної роботи студентів може бути також участь у науково-практичних конференціях - насамперед тієї, що її щороку проводить кафедра історії («Україна: історія, культура, пам'ять»). Бажаним є заохочення студентів до участі у факультетській або університетській олімпіаді.

11. Рекомендована література

11.1. Базова

1. Драгоманов М. Чудацькі думки про українську національну справу. Українська державницька ідея... Укл. О. Шакало. – К.: МАУП, 2007.

2. Запорозька січ – зародок української держави. Матеріали науково – практичної конференції. 23-24 листопада 2005 р. – К.: Вид. НАУ. 2006.
3. История государственного управления в России: Хрестоматия. Под общ. ред. проф. Р.Т. Пихои. – М., 2003.
4. Історія державного управління в Україні. За ред. В. Філіповського: К., 2007.
5. Історія України. Загальна редакція Ковальського Б.П. – К.: Вища школа, 1998.
6. Історія України. Частина II, за ред. Ковальського Б.П. – К.: НТУУ «КПІ», 2004.
7. Киричук В., Тумциник В. Історія державного управління. – К.: 2001.
8. Киричук В.В. Історія державного управління в Україні. Курс лекцій. – К.: НТУУ «КПІ», 2000.
9. Малиновський В.Я. Державна служба: теорія і практика.: Навч. посібник. – К.: Атіка, 2003.
10. Мухаєв Р.Т. История государственного управления в России. – ЮНИТИ, 2007.
11. Надолішній П.І. Теорія та історія державного управління: Навчальний посібник. – Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2006
12. Орленко В.І. Історія державного управління в Україні: Навчальний посібник. – Київ: КНЕТУ, 2001.
13. Шевчук В.П., Тараненко М.Г. Історія української державності. – К.: 1999.

11.2. Допоміжна

1. Білоконь М. В. Органи державного управління та місцеве самоврядування в Російській імперії у другій половині XIX ст.(на матеріалах Лівобережної України): історико-правове дослідження. Автореферат дис.... канд. юр. наук. – К.: 2002.
2. Бойко О.Д. Історія України: Навчальний посібник. 3-те видання, виправлене, доповнене. – К.: Академвидав., 2012.
3. Войтович Р. Модернізація державного управління в умовах глобальної інтеграції. Вісник Національної академії державного управління при Президентові України, (2). – К.: 2013. – с.14-23.
4. Дігтяр П.А. Історія держави і права України. – К.: 2000.
5. Єрмолаєв В.М., Козаченко А.І. Органи влади і управління української держави(XVII-XVIII ст.). – Харків. Право.2002.
6. Игнатов В.Т. История государственного управления России. – М., 2006.
7. Іванов В. М. Історія держави і права України. – К.: 2013.
8. Іванов В.М. Історія державного права України. Навч. посіб. – К.: Атіка, 2007.

9. Іншин М. І. Історія виникнення, розвитку та формування державної служби в Україні. Юридична наука і практика, (2). – К.: 2011. – с. 4-9.
10. Історія України. За ред. Ковальського Б.П. – К.: Вища школа, 1998.
11. Калініченко В.В., Рибалка І.К. Історія України. Частина III: 1917-2003рр.: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2004.
12. Кобилецький М. М. Утворення ЗУНР, її державний механізм та діяльність (1918-1923 рр.) (Doctoral dissertation, Львів: Львівський державний університет ім. Івана Франка). – Л.: 1998.
13. Кормич Л.І., Багацький В.В. Історія України від найдавніших часів до 21 ст. – Х.: «Одісей», 2008.
14. Кульчицький В.С., Тищик Б.Й. Історія держави і права України: Навч. посіб. – К.: Атіка, 2006.
15. [Мельниченко А. А.; Мельниченко, С. В. Антикризове державне управління в контексті подолання проблеми бідності: соціологічний підхід](#) – К.:2010
16. Надолішній П. Державне управління в Україні на перехресті тисячоліть: виклики, загрози і перспективи. Актуальні проблеми державного управління, (2). – К.: 2014. – с. 3-11.
17. [Пермінова С. О. Державне та регіональне управління.](#) – К.:2013
18. [Петровська І. П.; Філобоченко В. В. Державне регулювання в умовах інноваційного розвитку.](#) – К.: 2011
19. Петровський В.В., Радченко Л.О., Семененко В.І. Історія України. Неупереджений погляд... Харків: ВД «Школа», 2007.
20. Пилипишин В. П. (2011). Поняття та основні риси державного управління. Юридична наука і практика, (2). – К.: 2011. – с. 10-14.
21. Пилипишин В. П. Поняття та основні риси державного управління. Юридична наука і практика, (2). – К.: 2011. – с.10-14.
22. Політична історія України. За ред. В.І. Танцюри. К.: Академ. видав, 2008.
23. Рекотов П. В. Органи управління на окупованій території України (1941–1944 рр.). Український історичний журнал, (3). – К.: 1997. – с. 90-101.
24. С. Крупчан, Т. Крупчан, О. Скопенко, О. Іванюк., Ф. Левітас, М. Тараненко. Новий довідник: Історія України. – К.: тов «Казка», 2006.
25. Телешун С. О. (2000). Державний устрій України: проблеми теорії і практики. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора політичних наук. – К.: 2000.
26. Чуткий А.І. Історія України: Навч. посіб... – К.: МАУП, 2006.
27. Яременко О. І. Державне управління в Україні в період гетьманату (квітень-грудень 1918 р.). Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата наук з державного управління – К.: 1999.
28. Яцуба В. Г. Кадрове забезпечення державного управління (організаційно-правовий аспект). Акад. держ. упр. при Президентові України. – К.: 1999.

11.3. Рекомендовані джерела:

1. 1. Довідник з історії України. За ред. І. Підкови та Р. Шуста. – К.: Генеза, 2006.
2. Закон України «Про місцеве самоврядування України» // Відомості Верховної Ради(ВВР)//. – 2008.
3. Закон України «Про місцеві державні адміністрації»// ВВР. – 2008 № 27-28.
4. Історія України від найдавніших часів до сьогодення: збірник док. і матеріалів / За заг. ред. А. П. Коцура, Н. В. Терес. — К.; Чернівці : Книга XXI, 2008. — 1100 с.
5. Історія України: Джерельний літопис. – К.: КВІЦ, 2012. – 832 с.
6. Історія України: Хрестоматія: у 2-х ч. — Вид. 2-ге перероб. і доп. / Упор. С. М. Клапчук (керівник), Б. І. Білик, Ю. А. Горбань та ін. — К. : ІЗМН, 1996. — Ч. 1. — 372 с.; Ч. 2. — 336 с.
7. Хрестоматія історії і права України. За ред. В.Д. Гончаренка. – К.: 2000

12. Інформаційні ресурси

1. Болонський процес в Україні: стан та проблеми реалізації : [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://old.niss.gov.ua/Monitor/May08/09.htm>
2. Верховна рада України rada.gov.ua
3. Електронний архів КПП <http://ela.kpi.ua>
4. Інститут історії України <http://history.org.ua>
5. Національна бібліотека України <http://nbuv.gov.ua>
6. Національна історична бібліотека України <http://nibu.kiev.ua>

Додаток А

РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

з кредитного модуля

ІСТОРІЯ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ступеня «бакалавр»

спеціальність 054 Соціологія, 231 Соціальна робота, 281 Публічне управління та адміністрування

Освітня програма для всіх ОПП спеціальностей

форма навчання Денна

1. Рейтинг студента з кредитного модулю складається з балів, що він отримує за:

- контроль залишкових знань на 3-х лекціях
- роботу на 9 семінарських заняттях
- три модульні контрольні роботи (МКР) по 0,66 а.г. кожна

2. Критерії нарахування балів.

2.1. Контроль залишкових знань на 3-х лекціях – 18 балів

Відкрите запитання, яке тематично охоплює матеріал попередніх лекцій, оцінюється у 6 балів за такими критеріями:

- «відмінно» – повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації), надані відповідні обґрунтування та особистий погляд – 6 балів;
- «добре» – достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації) – 4-5 балів;
- «задовільно» – неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації) – 2-3 бали;
- «незадовільно» – незадовільна відповідь – 0 балів.

2.2. Роботи на 9 семінарських заняттях – 45 балів.

На кожному семінарі кожному студенту дається можливість виступити з доповіддю чи взяти участь у дискусії після неї. Відповідь студента та якість участі у дискусії оцінюється максимально у 5 балів за такими критеріями:

- «відмінно» – повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації) – 5 балів;

- «добре» – достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації) або повна відповідь з незначними неточностями – 4 бали;
- «задовільно» – неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації) та незначні помилки – 3 бали;
- «незадовільно» – незадовільна відповідь – 0 балів.

2.3. Написання 3-х МКР – 37 балів.

Після завершення кожного з трьох тематичних модулів, студентам дається одноразова можливість написати МКР. Перша та друга МКР складаються з 7 тестових завдань по 1 балу та відкритого питання, що оцінюється у 5 балів. Третя МКР складається з 8 тестових запитань по 1 балу та одного питання відкритого типу, що оцінюється у 5 балів.

2.3.1.

А) Відповідь студента на тестове завдання оцінюється з 1 балу за критерієм:

Правильна відповідь – 1 бал

Невірна відповідь – 0 балів

Б) Тематична модульна робота оцінюється за критерієм:

Оцінка	із розрахунку 7 балів	із розрахунку 8 балів
«відмінно» – правильні відповіді становлять не менше за 90% потрібної інформації	7 балів	8 балів
«добре» – правильні відповіді становлять не менше за 75% потрібної інформації	6–5 балів	7–6 балів
«задовільно» – правильні відповіді становлять не менше за 60% потрібної інформації	4 бали	5–4,5 бали
«незадовільно» – не відповідає вимогам «задовільно»	0 балів	0 балів

2.3.2. Відповідь студента на відкрите питання оцінюється за такими критеріями:

- «відмінно» – повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації) – 5 балів;
- «добре» – достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації) або повна відповідь з незначними неточностями – 4 бали;
- «задовільно» – неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації) та незначні помилки – 3 бали;
- «незадовільно» – незадовільна відповідь – 0 балів.

2.4. Залікова контрольна робота оцінюється у 100 балів. Контрольне завдання цієї роботи складається з двох запитань з переліку, що наданий у додатку до навчальної програми дисципліни.

Кожне запитання оцінюється у 50 балів за такими критеріями:

- «відмінно» – повна відповідь (не менше 90% потрібної інформації), надані відповідні обґрунтування та особистий погляд – 50 - 45 балів;
- «добре» – достатньо повна відповідь (не менше 75% потрібної інформації), що виконана згідно з вимогами до рівня «умінь», або незначні неточності) – 44 - 38 балів;
- «задовільно» – неповна відповідь (не менше 60% потрібної інформації) – 37 - 30 балів;
- «незадовільно» – незадовільна відповідь – 0 балів.

Порушення термінів виконання завдань та заохочувальні бали

Заохочувальні бали		Штрафні бали	
Критерій	Ваговий бал	Критерій	Ваговий бал
виконання завдань із удосконалення дидактичних матеріалів (складання карт, схем, таблиць, презентацій) з дисципліни (не більше одного разу за семестр).	5–6 балів,	не готовність до роботи на семінарському занятті без поважних причин	-2 бали
відвідування музеїв і використання в роботі над курсом музейного матеріалу (не більше одного разу за семестр)	6 балів,	порушення термінів виконання завдань	-2 бали
участь у студентській науковій конференції (не більше одного разу за семестр)	7 балів,		
участь у факультетській або університетській олімпіаді (не більше одного разу за семестр)	7 балів,		

Але не більше 8 балів.

3. Умовою позитивної першої атестації є отримання не менше 20 балів, другої атестації – отримання не менше 40 балів.

4. Сума рейтингових балів, отриманих студентом протягом семестру переводиться до підсумкової оцінки згідно з таблицею (п.7). Якщо сума балів менша за 60 – студент виконує додаткове завдання, яке дасть йому змогу отримати залік. Умовою допуску для отримання додаткового завдання є наявність мінімум 40 балів.

5. Студент, який у семестрі отримав більше 60 балів, але бажає підвищити свій результат, може взяти участь у заліковій контрольній роботі. Набрані протягом семестру бали не зберігаються. У цьому разі остаточний результат складається із балів, що отримані на заліковій контрольній роботі (п.2.4.).

6. За порушення правил академічної доброчесності <https://kpi.ua/academic-integrity> робота студента не зараховується і втрачається можливість повторного її виконання.

7. Таблиця переведення рейтингових балів до оцінок:

Бали	Оцінка
100...95	Відмінно
94...85	Дуже добре
84...75	Добре
74...65	Задовільно
64...60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Менше 40 балів	Не допущено

РОЗРОБНИКИ:

(посада, наукова ступінь, вчене звання, ПІБ)	(підпис)
ст. викл. каф. історії, к.і.н., Перга Юрій Миколайович	(підпис)
(посада, наукова ступінь, вчене звання, ПІБ)	(підпис)